

ÄRENDE STATISTIK

2023

ANTIDISKRIMINERINGSBYRÅN STOCKHOLM NORR

www.antidiskrimineringstockholm.se

E-mail: kontakt@antidiskrimineringstockholm.se

Telefon: +46 720835424

Address: Medborgarplatsen 4, 118 26 Stockholm

ANTIDISKRIMINERINGSBYRÅN
STOCKHOLM NORR

sensus

ANTIDISKRIMINERINGSBYRÅN STOCKHOLM NORR

Antidiskrimineringsbyrån Stockholm norr är en antidiskrimineringsbyrå som arbetar för människors rätt att inte bli diskriminerade. Vi verkar för människors lika rättigheter och möjligheter i samhället. Vi arbetar förebyggande genom att utbilda, informera och samverka i diskrimineringsfrågor.

Vi erbjuder:

- Kostnadsfri juridisk rådgivning till personer som utsatts eller utsätts för diskriminering.
- Utbildning och information om diskriminering, normkritik och rättighetsfrågor.
- Opinionsbildning genom deltagande i olika publika arrangemang.

Sensus studieförbund Stockholm-Gotland är huvudman för Antidiskrimineringsbyrån Stockholm norr. Vi drivs med stöd av Myndigheten för ungdoms- civilsamhällesfrågor, MUCF.

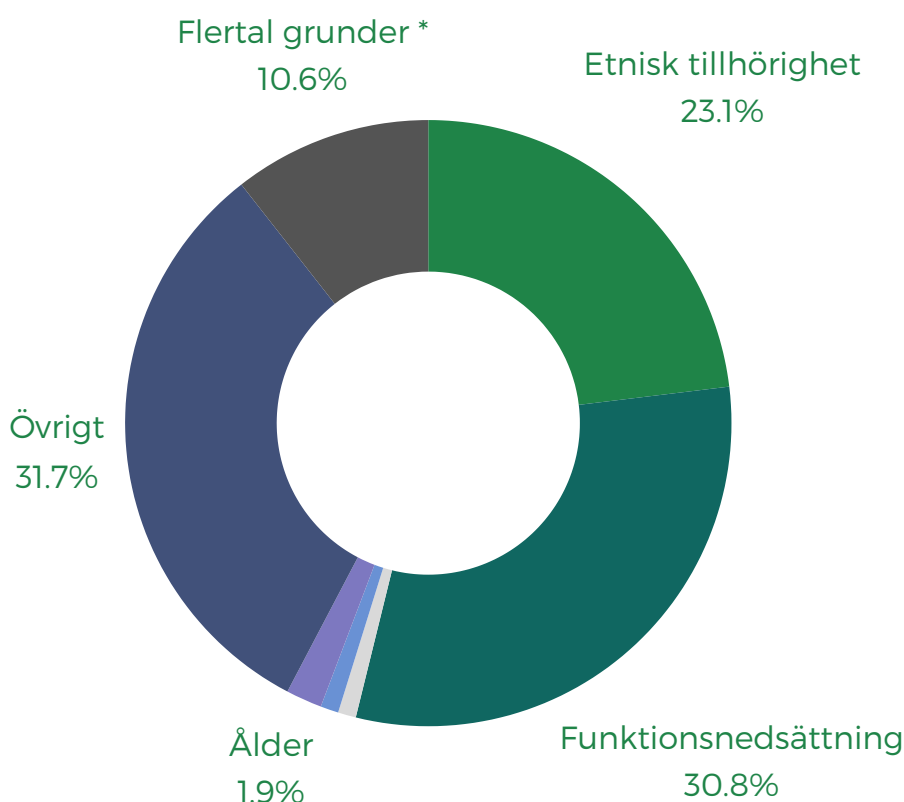
Under 2023 har vi hanterat 104 ärenden från personer som utsatts, utsätts eller upplever sig ha utsatts för diskriminering. I denna statistikrapport har vi sammanställt våra inkomna ärenden under 2023 utifrån diskrimineringsgrund, diskrimineringsform och samhällsområde.

Det är dock viktigt att belysa att denna statistik inte ger en heltäckande bild av den faktiska diskrimineringen i Stockholm och/eller i samhället. Diskriminering är ett utbredd och komplext samhällsproblem med stora mörkertal, vilket innebär att diskriminering är betydligt mer utbredd än vad denna anmälningsstatistik kan visa.

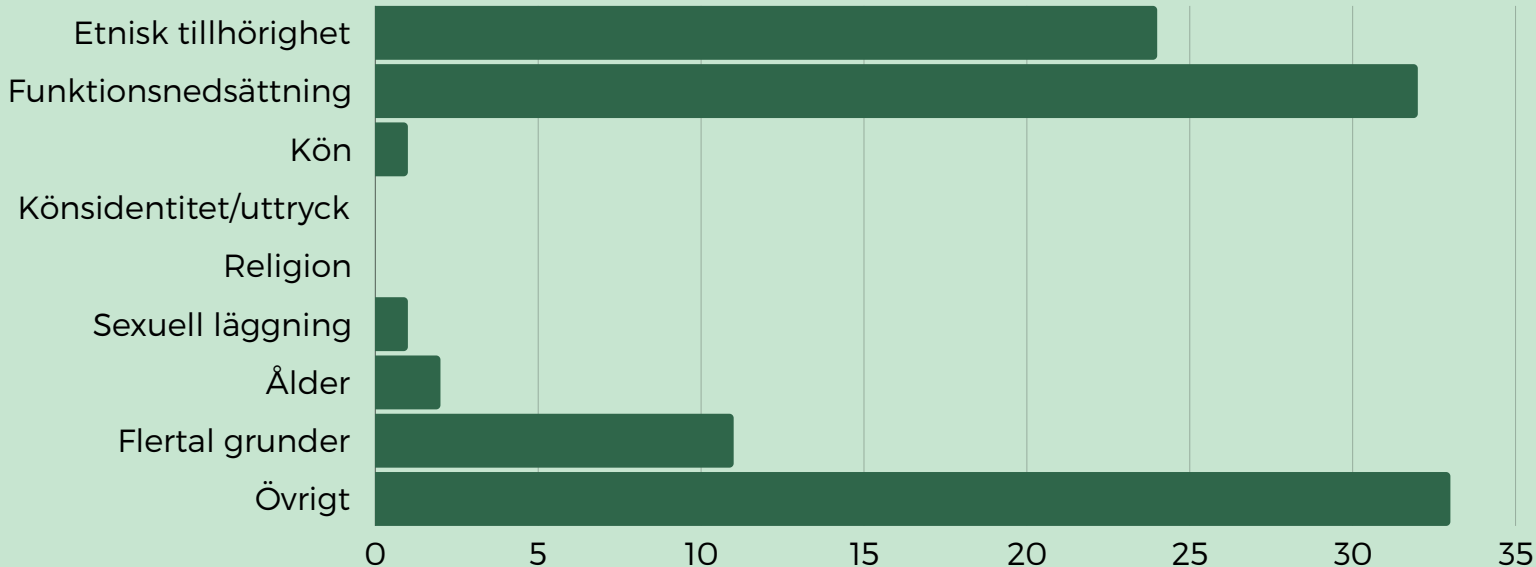
ÄRENDEN FÖRDELAT PÅ DISKRIMINERINGSGRUND

I diskrimineringslagen finns det sju diskrimineringsgrunder. Dessa är kön, könsidentitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Nedan syns byråns inkomna ärenden 2023 fördelat på diskrimineringsgrund. Värt att nämna är att det finns kränkningar som sker som kan kopplas till saker som i dagsläget inte anses vara en diskrimineringsgrund enligt lag, exempelvis kroppsstorlek, socioekonomi och politisk åskådning. Sådana kränkningar registreras under kategorin övrigt.

*Med flertal grunder menas ärenden där en person uppgett mer än en diskrimineringsgrund, 64% av dessa avser etnisk tillhörighet i kombination med annan grund.

■ Antal ärenden i siffror. Totalt 104 ärenden

ANALYS AV DISKRIMINERINGSGRUND

Under 2023 har vi framförallt hanterat ärenden kopplat till diskrimineringsgrunderna funktionsnedsättning och etnisk tillhörighet (35% resp. 30% inräknat de ärenden som även avser flertal grunder). Det är dock värt att notera att de ärenden som rapporterats som flertal grunder, framförallt avser etnisk tillhörighet eller kön i kombination med andra diskrimineringsgrunder.

Funktionsnedsättning:

Funktionsnedsättning är den oftast förekommande diskrimineringsgrunden i de ärenden som endast omfattar en diskrimineringsgrund, 32 stycken. Tittar en även på de ärenden som omfattas av flertal grunder så finns det en koppling till funktionsnedsättning totalt sett i 36 av de 104 ärenden som inkommit 2023. Detta innebär att ca 35% av våra ärenden, i någon mån, handlar om funktionsnedsättning.

Etnisk tillhörighet:

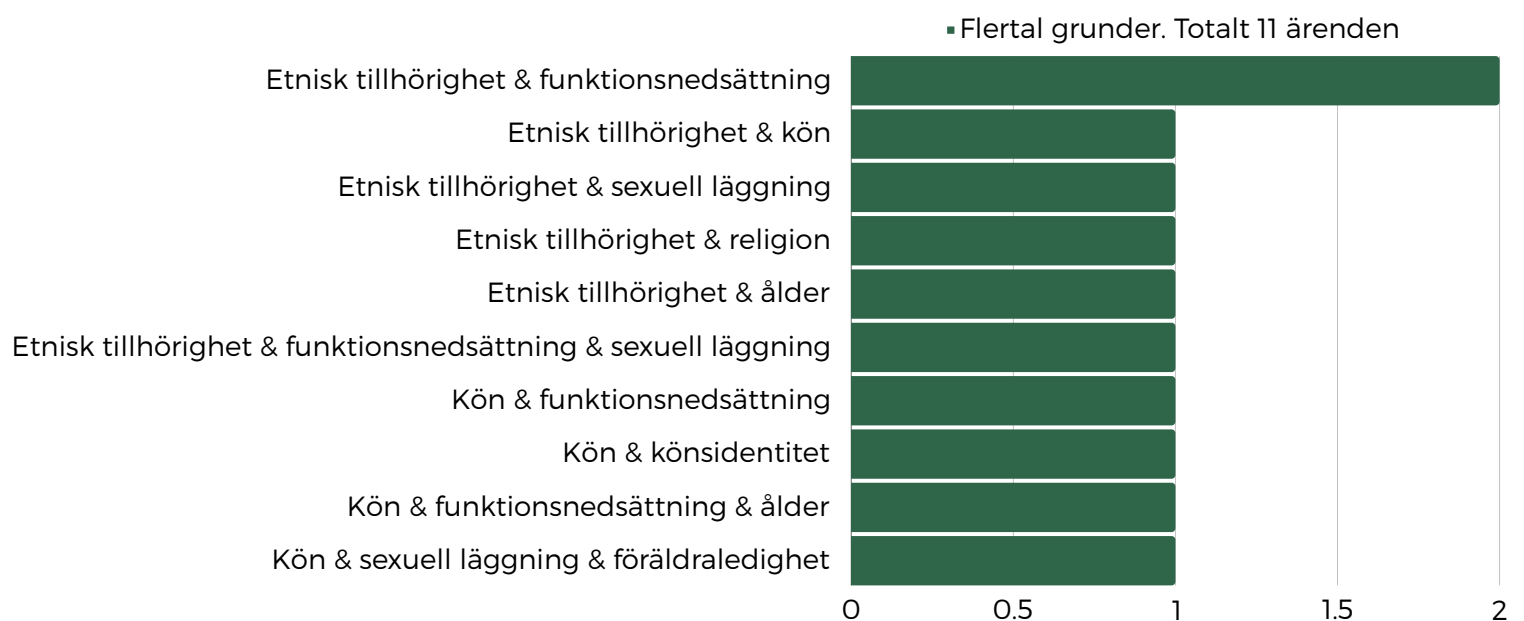
I våra inkomna ärenden 2023 är etnisk tillhörighet det näst mest förekommande. 24 ärenden handlar om endast etnisk tillhörighet och sju ärenden om etnisk tillhörighet i kombination med andra diskrimineringsgrunder. Sett totalt på både de ärenden som avser en grund och de ärenden som avser flertalet grunder har etnisk tillhörighet spelat en roll i 31 stycken av de 104 inkomna ärendena 2023. Detta innebär att ca 30% av våra inkomna ärenden 2023, i någon mån, handlar om etnisk tillhörighet.

Övrigt

Under kategorin övrigt har vi 2023 registrerat **1)** Ärenden som kan anses som sexuella trakasserier men som saknar koppling till någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Då diskrimineringslagen fastställer att det inte behöver finnas ett orsakssamband mellan sexuella trakasserier och diskrimineringsgrund registreras dessa ärenden under övrigt om inte en grund finns. I många sexuella trakasseriärenden finns dock ofta en grund trots att lagen inte ställer krav på detta, oftast finns en koppling till kön, då kvinnor utsätts i större uträkning för sexuella trakasserier än män. **2)** Ärenden som avser missgynnande enligt föräldraledighetslagen, där det i ärendet inte framgått tydlig koppling även till andra diskrimineringsformer och grunder. **3)** Alla ärenden som inte kan sammankopplas till en eller flera av de sju diskrimineringsgrunderna. Detta innebär att kränkningar, negativt bemötande och andra oönskade beteenden som inte utgör diskriminering enligt diskrimineringslagen omfattas av kategorin övrigt. Det kan avse allt ifrån vikt, socio-ekonomisk status, politisk åskådning osv.

Ett flertal grunder

Diskriminering har många gånger samband med fler än en diskrimineringsgrund. Kombinationen av flertal diskrimineringsgrunder kan ha stor betydelse för hur en person behandlas och många gånger uppger personer vi kommer i kontakt med att diskriminering och kränkning som denne utsätts för beror på flertal grunder. Det är därför av stor vikt att ständigt ha det intersektionella perspektivet i åtanke vid vår ärendehantering, då diskrimineringsgrunder samspelar och förstärker varandra. Av de 11 ärenden som omfattar flertal diskrimineringsgrunder avser sju stycken etnisk tillhörighet i kombination med andra diskrimineringsgrunder. Det innebär att ca 64 % av de ärenden som omfattar flertalet diskrimineringsgrunder är sammankopplade med etnisk tillhörighet. Vidare handlar fem av de 11 ärenden som registrerats som flertalet grunder om kön i kombination med andra diskrimineringsgrunder. Se nedan de ärenden som omfattar flertal grunder.

Upptäckta förändringar från året innan:

En förändring från 2022 är minskningen av ärenden avseende religion. 2022 så var religion vanligt återkommande i de ärenden som omfattades av flertal diskrimineringsgrunder. Hälften av dessa ärenden 2022 avsåg etnisk tillhörighet i kombination med religion. 2023 har endast ett ärende som registrerats som flertalet grunder sammankopplats med religion, då i kombination med etnisk tillhörighet. En annan något anmärkningsvärd notering är att byrån fortsatt får in få anmälningar avseende könsidentitet och uttryck, 2023 minskade anmälningarna från förra årets tre till ett. Det innebär att under 2023 har byrån endast mottagit ett ärende avseende könsidentitet och uttryck, då i kombination med kön. Samt att byrån 2023 fått in två anmälningar avseende ålder, en liten ökning från 2022 då vi inte mottog en enda anmälan avseende ålder. Det är dock viktigt att betona att mörkertalet kring diskriminering är stort och att vår statistik inte visar på den faktiska diskrimineringen av dessa grupper i samhället, då diskriminering är betydligt mer utbredd än vad anmälningsstatistik kan visa.

HANTERING AV ÄRENDEN

Under 2023 har vi totalt hanterat 104 ärenden. Ärendena som inkommit är naturligtvis av olika karaktär och således krävs olika insatser. Därför delar vi upp ärendena i två kategorier: 1) insatsärenden, ärenden som kräver en större insats och 2) rådgivningsärenden, ärenden som enbart innebär en kortare rådgivande insats, skriftligen eller muntligen. Av de 104 ärenden som vi hanterat under 2023 var 33 stycken ärenden insatsärenden och 71 stycken rådgivningsärenden.

Insatsärenden

Av våra 33 insatsärenden pågår 9 stycken fortfarande och kommer att hanteras vidare under 2024.

Lokala lösningar/rådgivning

Byrån har gett rådgivning och nått lokala lösningar i stor del av våra insatsärenden. Dessa lösningar eller denna rådgivning består bl.a. i att förtydliga diskrimineringslagens förbud mot diskriminering såväl som påbudet om aktiva åtgärder för aktörer. Vidare har vi under året samtalat med klienters fackförbund och förtydligat diskrimineringsaspekten. Vi har också framfört kritik avseende diskriminerande rekryteringsförfarande och säkerställt att en skriftlig ursäkt givits av en verksamhet som diskriminerat en individ i koppling till dennes etniska tillhörighet. Vi har påpekat diskriminering pga. etnisk tillhörighet i butik som därefter besvarat oss med att sätta in åtgärder för att undvika liknande händelser i framtiden. Vi har tagit fram skrivelser och rättsutredningar. Slutligen har vi i flertal ärenden genomfört lösningsfokuserade dialoger med motparter, dels för att motverka diskriminering och främja jämlikhet, dels för att förtydliga händelserna för klient och motpart. Dessa samtal har ibland resulterat i skrivelser om lagens krav, vilka risker eller brister vi ser i de olika verksamheterna samt rekommendationer framöver.

Offentligt beslut/dom

I två ärenden har vi bistått individer med deras anmälan respektive överklagan.

I ett arbetslivsärende från 2022 avseende uppsägning vid graviditet har Antidiskrimineringsbyrån Stockholm Norr medlat i hopp om att nå en förlikning, då parterna inte kunde enas om en ersättningssumma har byrån bistått klient med en DO-anmälan. DO startade en tillsyn av anmäld motpart men kunde inte fastställa att de hade brutit mot förbudet mot diskriminering.

Byrån har bistått individ med stöd vid överklagan till Förvaltningsrätten såväl som Kammarrätten avseende rätten till ensamåkning vid skolskjuts.

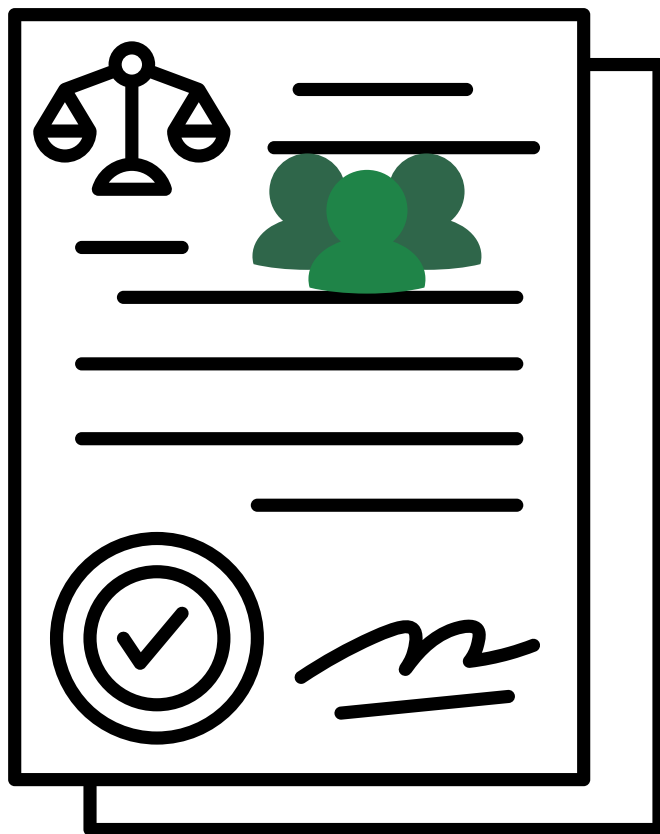
DO-anmälan

Under 2023 har byrån bistått flera individer med deras DO-anmälningar. Flertal av de anmälningar som byrån stöttat i är fortsatt pågående. I två ärenden har tillsyn påbörjats, i ett ärende har DO startat utredning.

HANTERING AV ÄRENDEN

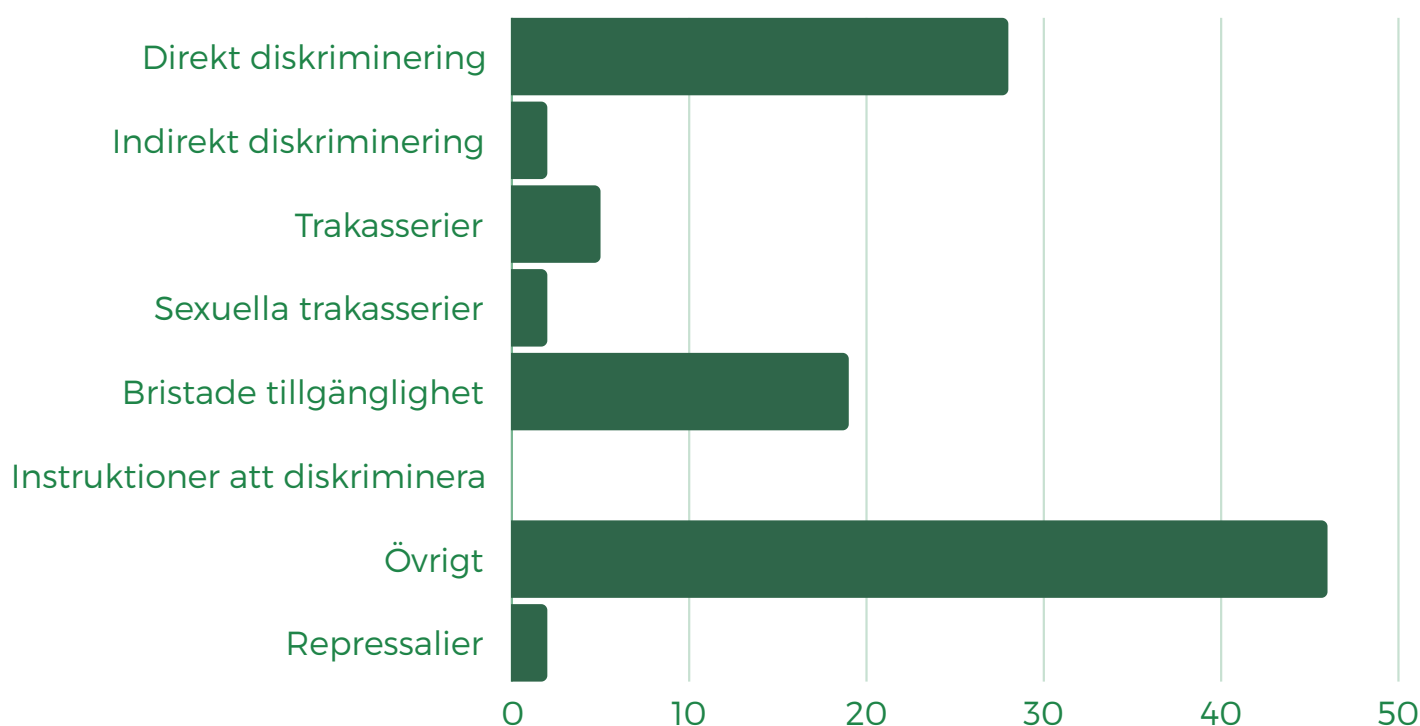
Rådgivningsärenden

Av byråns 71 rådgivningsärenden, dvs de ärenden som enbart innebär en rådgivande insats, skriftligen eller muntligen har byrån i ca 34% av ärenden hjälpt individerna genom att hänvisa dem vidare till rätt myndighet/organisation exempelvis polis, vård, hyresgästförening, migrationsjurister, facket osv. I många av dessa fall hjälper vi med att ta fram kontaktuppgifter till rätt instans samt ger råd till individerna inför deras kontakt vidare. I ca 20% av ärendena har vi gett individerna rådgivning utifrån diskrimineringslagen. Ca 8,5 % av klienterna återkommer inte till oss efter första kontakt vid rådgivningsärenden samt ca 17% av rådgivningsärendena som inkommer är antingen preskriberade, skyddas inte av diskrimineringslagen eller uppfyller ej lagens rekvisit för diskriminering. I många av dessa ärenden får klienterna dock samtala med oss via skrift eller telefon och får därmed förtydligat vad som gäller enligt Diskrimineringslagen och deras individuella ärende.

ÄRENDEN FÖRDELAT PÅ DISKRIMINERINGSFORM

I diskrimineringslagen finns det sex olika former av diskriminering. Dessa är: direkt diskriminering, indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet, trakasserier, sexuella trakasserier och instruktioner att diskriminera. Nedan syns Antidiskrimineringsbyrån Stockholm norrs inkomna ärenden 2023 fördelat på diskrimineringsform. Vi har även valt att lägga till repressalier i denna statistik, dvs. de ärenden där en individ blivit utsatt för någon form av bestraffning eller dålig behandling, som en reaktion på att hen har påtalat eller anmält diskriminering.

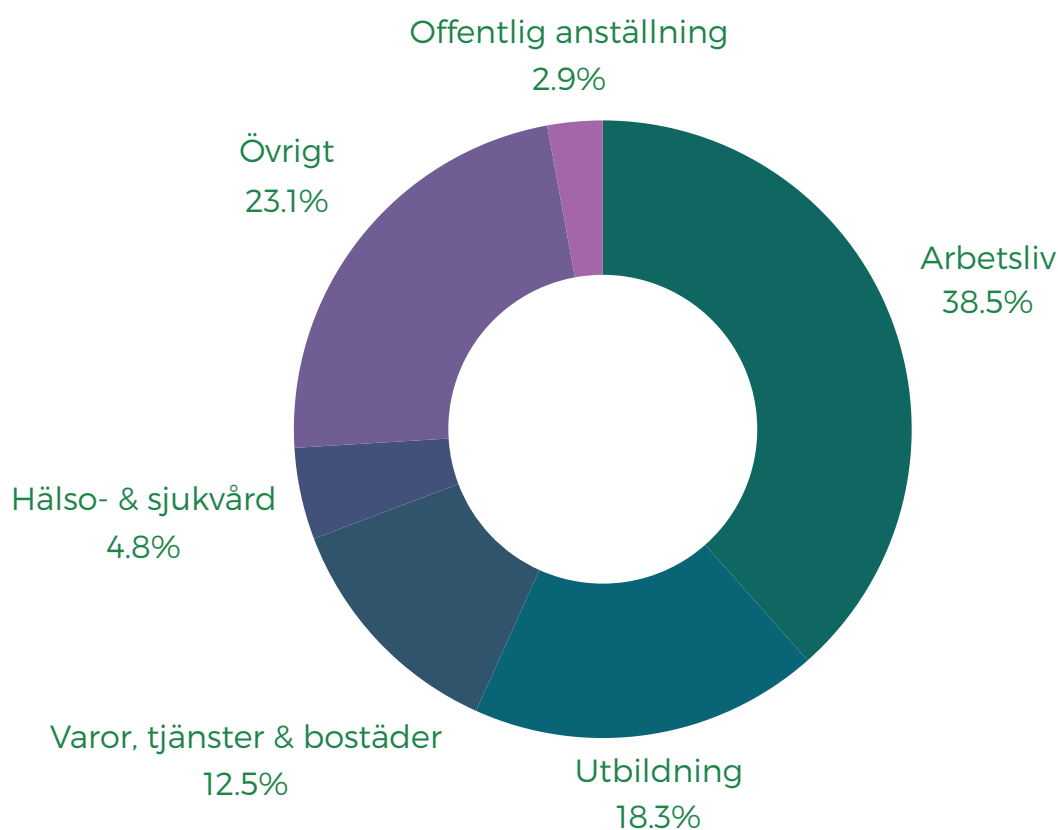
ANALYS AV DISKRIMINERINGSFORM

Under 2023 har byrån framförallt hanterat ärenden avseende direkt diskriminering, dvs. där någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Vi har även mottagit flertalet ärenden kring bristande tillgänglighet såväl som trakasserier.

En rad ärenden har kategoriserats som "övrigt" detta avser bl.a. ärenden som saknar diskrimineringsgrund. Här omfattas även ärenden där det finns en tydlig koppling mellan kränkning och diskrimineringsgrund, men där kränkningen eller missgynnandet skett på ett samhällsområde som inte täcks av diskrimineringslagen. Slutligen omfattar kategorin övrigt även alla de ärenden där det av olika anledningar inte gått att fastställa diskrimineringsform än, ofta pga. informationsbrist.

ÄRENDEN FÖRDELAT PÅ SAMHÄLLSOMRÅDE

Förbudet mot diskriminering som stadgas i diskrimineringslagen gäller för verksamheter i flertal samhällsområden. Dessa är 1) arbetslivet, 2) utbildning, 3) arbetsmarknadspolitisk verksamhet och arbetsförmedling utan offentligt uppdrag, 4) start eller bedrivande av näringsverksamhet samt yrkesbehörighet, 5) medlemskap i vissa organisationer 6) Varor, tjänster och bostäder, 7) Hälso- och sjukvården samt socialtjänsten, 8) Socialförsäkringssystemet, arbetslöshetsförsäkringen och studiestöd, 9) Värnplikt och civilplikt 10) Offentlig anställning. Nedan syns byråns inkomna ärenden 2023 fördelat på samhällsområde.

ANALYS AV SAMHÄLLSOMRÅDE

Under 2023 har byrån framförallt hanterat arbetsrelaterade ärenden, ca 38,5 % av alla inkomna ärenden avser arbetslivet. Detta är både anmälningar från personer som är medlemmar och icke-medlemmar i ett fackförbund. Vilket är anmärkningsvärt då fackförbunden har prioriterat talerätt i diskrimineringsärenden. Många ärenden inkommer vidare från skolan, såväl som från samhällsområdet varor, tjänster och bostäder. Kategorin övrigt avser upplevelser av diskriminering som sker utanför de samhällsområden som omfattas av diskrimineringslagen, exempelvis rättsväsendet, polisen, privatlivet osv. Det kan även vara ärenden där samhällsområde ej framgår eller inte kan fastställas.

ANTIDISKRIMINERINGSBYRÅN STOCKHOLM NORR

www.antidiskrimineringstockholm.se

E-mail: kontakt@antidiskrimineringstockholm.se

Telefon: +46 720835424

Address: Medborgarplatsen 4, 118 26 Stockholm

 Antidiskrimineringsbyran

 Antidiskrimineringsbyrån Stockholm Norr

PUBLIKATIONEN HAR TAGITS FRAM MED STÖD AV MYNDIGHETEN FÖR UNGDOMS- OCH CIVILSAMHÄLLESFRÅGOR, MUCF. INNEHÅLLET REFLEKTERAR ENBART ÅSIKTERNA HOS FÖRFATTARNA. MUCF KAN INTE HÅLLAS ANSVARIG FÖR INFORMATIONEN I PUBLIKATIONEN ELLER HUR DEN KAN KOMMA ATT ANVÄNDAS.

ANTIDISKRIMINERINGSBYRÅN
STOCKHOLM NORR

sensus

WWW.SENSUS.SE